

1653 Szja útmutató: A NAV-nál munkaköri kötelesség hülyének lenni? (2017.02.13)

A korábbi években kifogásoltam, hogy a NAV 53-as Szja kitöltési útmutatója téves tájékoztatást ad az élettársak családi kedvezményére. Bár a NAV ezt egy 2011-es közleményében cáfolta, az Alkotmánybíróság az Én jogértelmezésem erősítette meg. A NAV már több éve szembe megy az Alkotmánybíróság döntésével. Az élettársak esetében az **Én gyerekem, Te gyereked, Mi gyerekünk család**ot nem háromgyerekes családnak tekinti, hanem 3-szor egy gyerekesnek. Akkor azt hittem, innen már nincs lejjebb szakmailag. A most közzétett 1653 (16Szja) kitöltési útmutatójával a NAV bebizonyította, hogy a béka fenéke alatti szakmai színvonalnál is van élet. Ám az is lehet, hogy egyszerűen munkaköri kötelessége egy NAV alkalmazottnak, hogy hülye legyen. A 16Szja kitöltési útmutató 53. oldal alján közzétett példa az **Én gyerekem, Te gyereked, Mi gyerekünk család**. A példában a két vérszerinti gyermekkel rendelkező Apa a NAV szerint az egyik vérszerinti gyermeke tekintetében csak egy gyerekesnek számít. A 2014-es és 2015-ös bevallásnál 1 millió forintot ajánlottam fel annak, aki a kitöltési útmutatónak megfelelően ki tudja tölteni az 53-as szja bevallás nyomtatványt. Most már

10 millió forintot ajánlok fel annak, aki a 16Szja kitöltési útmutató 53. oldal alján lévő példának megfelelően ki tudja tölteni a 16Szja nyomtatvány 03-lapját.

Csak a nyilvánosság erejével tudtam elérni, hogy a NAV belássa nyilvánvaló tévedését és kijavítsa a brutális hibát. A 10 millió forint felajánlásomat viszont továbbra is fenntartom, mert most már csak szimplán Alaptörvény ellenes a kitöltési útmutató.

Nézzük részletesen: A javított (2017.02.09) 16Szja kitöltési útmutató 53. oldal végén most már ez a példa áll:

*Amennyiben a szülők az előző példához hasonlóan úgy élettársak, hogy nem jogosultak élettársuk gyermekei után a családi kedvezményre - azaz nem felelnek meg a családok támogatásáról szóló törvényben foglalt feltételeknek -, és közös háztartásban három kiskorú gyermeket nevelnek, akik közül egyikük az anya, egyikük pedig az apa vérszerinti gyermeke, és van egy közös gyermekük is, akkor a családi pótlékra jogosultság a következők szerint alakul: a nem közös gyermekek után a vér szerinti szülők, a közös gyermekek után az anya vagy az apa is jogosult. **Figyelemmel arra, hogy a „kapcsolatba hozott” gyermekek esetén, a nem vérszerinti szülő - ebben a példában - nem válik jogosulttá a családi pótlékra, így nála az élettársa gyermekét eltartottként nem lehet figyelembe venni.** A közös gyermek mindkét szülőnél kedvezményezett eltartottnak minősül, ezért az **élettársaknál személyenként legfeljebb két fő lehet az eltartottak száma.** Ebből következően az a szülő,*

aki a közös gyermek után igénybe veszi a családi kedvezményt, 2 x 83 330 Ft családi kedvezményre jogosult (a közös gyermek után járó 83 330 Ft-ot döntésük szerint közösen érvényesíthetik). Az a szülő, aki csak a saját vér szerinti gyermeke után érvényesíti a kedvezményt, 1 x 83 330 Ft érvényesítésére jogosult. Az élettársak a „hozott” gyermekekre tekintettel év közben nem, de év végén a bevallásban megoszthatják a családi kedvezményt.

Az indoklásba több csúsztatás került. Az előző indoklásban a NAV összekeverte a családi pótlékra jogosultságot, a családi pótlék igénybevételével. A javított szövegben pedig keveri a „kedvezményezett eltartott” és az „eltartott” fogalmát. Ha egy gyermek után a szülő nem jogosult családi pótlékra, akkor az a gyermek kedvezményezett eltartottként nem vehető figyelembe, de ez nem zárja ki, hogy eltartottként figyelembe vehető legyen. A példában szereplő esetben a helyes szöveg: „az élettársaknál személyenként legfeljebb két fő lehet a kedvezményezett eltartottak száma.”

Ez a példa a klasszikus „**Én gyereke, Te gyereke, Mi gyereke, Mi gyereke, Mi gyereke, Mi gyereke**” család”. Ez a példa eddig is megoldhatatlan feladat elé állította a NAV-ot, de most az eltérő kedvezmény mérték kétgyerekesekre kiterjesztése újabb zavart okozott a NAV-nál a fejekben. Azért nem boldogulhat senki a NAV által generált feladattal, mert a 03-as lap nem tesz különbséget az élettársi és a házastársi kapcsolat között, így a 22. sorban kiszámolt keretösszeg ugyanúgy számol házastársak és élettársak esetében is. Ezért teljesen felesleges a NAV-ak a kitöltési útmutatóban élettársi kapcsolatra példát hoznia. Ahhoz, hogy egy ilyen példát fel lehessen vinni, ahhoz szükséges lenne a párkapcsolat megjelölésére. **A NAV az említett példánál figyelmen kívül hagyja az Alkotmánybíróság döntését, miszerint ugyanannyi családi pótlék jár akkor is ha a pár házasságban él és akkor is, ha élettársi kapcsolatban él. Ez csak úgy lehetséges, ha az élettársak esetén a közös háztartásban élő nem vérszerinti gyermeket eltartottként figyelembe vesszük a családi pótlék megállapításánál.** Nézzük a különböző párkapcsolatokat a hivatkozott klasszikus példán:

- **Házastársak:** mindegyik közös háztartásban nevelt gyermek kedvezményezett eltartottnak minősül. Tehát a pár mindkét tagjának 3 kedvezményezett eltartott és 3 eltartott gyermeke van.
- **Élettársak, akik legalább egy éve szerepelnek az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában:** ez a párkapcsolat ugyan olyan, mintha házasságban élnének. Mindegyik közös háztartásban nevelt gyermek kedvezményezett eltartottnak minősül. Tehát a pár mindkét tagjának 3 kedvezményezett eltartott és 3 eltartott gyermeke van.
- **Nyilvántartott Élettársak:** Szerepelnek a nyilvántartásban, de még nincs egy éve. Ennek akkor van jelentősége, ha nincs közös gyermek. Az élettársi kapcsolat ugyanis közös érzelmi és gazdasági kapcsolat. Ha közös háztartásban élnek az élettársak, de nincs közös gyermek, akkor csak a gazdasági kapcsolat igazolható, az érzelmi kapcsolat nem. A

példában szereplő pár mindkét tagjának 2-2 kedvezményezett eltartott és 3-3 eltartott gyermeke van.

- **Élettársak:** nem szerepelnek az élettársi nyilvántartásban. A hivatkozott példában a közös gyermek miatt az érzelmi kapcsolat is igazolt, tehát az ő esetükben is pár mindkét tagjának 2-2 kedvezményezett eltartott és 3-3 eltartott gyermeke van. Ha viszont az élettársi kapcsolatban az Anyának két saját gyermeke van és az Apának egy gyermeke, de nincs közös gyermek, akkor az Anyának 2 kedvezményezett eltartott és 2 eltartott gyermeke van, míg az Apának 1 kedvezményezett eltartott és 1 eltartott gyermeke van.
- **Egyedülálló:** A pár nem él együtt hivatalosan. Például az egyedülálló családi pótlékát veszik igénybe, vagy nem laknak közös háztartásban. A példában szereplő esetben az Anyának 2 kedvezményezett eltartott és 2 eltartott gyermeke van, míg az Apának 1 kedvezményezett eltartott és 1 eltartott gyermeke van.

Jól látható, hogy a NAV a kitöltési útmutatójában az élettársakat úgy kezeli a családi adóalap kedvezmény szempontjából, mintha egyedülálló lennének. Ennek nyilvánvalóan ellentmond, hogy a NAV kitöltési útmutatója szerint is a közös gyermekre közösen érvényesíthetik, illetve megoszthatják a családi adóalap kedvezményt. Jelenleg egyetlen kalkulátor van (www.angyalado.hu), amelyen jelölni lehet a párkapcsolat jellegét és ennek alapján a kalkulátor segít meghatározni a kedvezményezett eltartottak és az eltartottak számát. Ha nem akarja, hogy a NAV megkárosítsa, használja a kalkulátort az eltartottak meghatározásához.

Milliókat spórhatsz meg, ha nagy ívben elkerülsz az élettársak a NAV ügyfélszolgálatait. Ha mégis felkeres valaki egy ügyfélszolgálatot, akkor meg kell kérni az ügyintézőt, hogy az élettársi kapcsolatban nevelt „*Én gyerekelem, Te gyereked, Mi gyerekekünk*” példa esetén úgy töltsd ki a 03-as nyilatkozatot, hogy az adózó közösen érvényesíti (közös gyermekre), illetve megosztja (közös háztartásban nevelt eltartottra) a családi adóalap kedvezményt. A NAV javított kitöltési útmutatója szerint az adózó $12 \times 3 \times 83\,330 = 2.999.880$ forint adóalapkedvezményre lenne jogosult. Ehhez a 03-as lapon mind háromgyermeket fel kell tüntetni és mindháromat kedvezményezett eltartottként. De hiába görcsöl az ügyintéző, mert a 22. sorban a keret összegnél **7.920.000 forint fog megjelenni. A NAV kitöltési útmutatója éves szinten **738 ezer forinttal** akarja megkárosítani a példában szereplő családot. Ezt hívja Tállai András „*kreatív adóbeszedésnek*”. Magyarul, hogyan verjük át az adózókat úgy, hogy ők ezt segítségként, támogatásként fogják fel.**

A családokat tudatosan megkárosító adóhatóságra bízzuk rá az Szja bevallásunkat? Na ne!

Angyal József okleveles adószakértő , +36-20-9429-386, www.angyalado.hu